

EL FLUVIOL

Periòdic ab ninots

XIULARÀ UN COP CADA VEGADA

Preu: 10 céntims

No s'estableix el cambi
no més ab la premsa estrangera

Redacció y Administració:

Imprempta Aizamora, Clivillers, 16
aont deurá dirigitse la correspondencia

M 1099

Un «lligat» per conveniencies

Transformacions del cervell humá

(Diàlec entre un debutant (1) y un antic amic)

—Pst... pst... (diguemli Josep) ¡Josep! ¡Josep!
—¿Qué hi ha...? ¡Hola! ¿Tu per aquí? Ni menos te coneixia; no sembles pas el mateix.

—Home, ab tres anys que era a fóra he cambiat molt y es que me n'han passat de seques y de verdes; lo que he hagut de patir no té fi ni compte; ara fa poc tenia un amo que ab las seves exageracions carlináceas...

—¡Ai caram; no t'hauria pas conegut, tan mudat! Y doncs ¿encara eres a Igualada ara?

—Noooo... Ja fa mitg any menos tretze dies que vaig anar a Manacor; varen robar-me cent cinquanta tres pessetes y trenta céntims que portava, y al arribar allá vaig tenir sórt de trovar per pura casualitat a un germá del didot, que, com que tenia certa influencia ab un del municipi, de quina casa era porter, va fer els medis, interessantshi molt y molt, pera que'm trovessin una colocació.

—Y... ¿estaves bé; t'hi diverties per allá?

—¡Uix! no me'n parlis; la colocació que va trovar-me va esser de burot; m'aborria més que en Sol y Ortega. Ja li deia jo: «aixó, per un home que no tingui salut o que'l treballar no li provi, molt bé, però per un home que, com jo, sempre ha anhelat guanyarse'l pa honradament, treballant lo més possible y torsint forsa l'esquena»...

—¡Ah! Aixó jo també; an aquest món el qui no procura pas de viure buscant tots els medis legalment possibles, está fomat; jo ab el meu ofici he hagut de rodar més que cap bógit; he arribat al l'extrem, sinó que aixó es un dirtho a tu, que tota mena d'idees y d'opinions polítiques me fan fàstic; ara'm fan servir de pallasso, dient coses que no penso ni he pensat mai, y es alló... pera anar tirant, perquè la vida está farsida d'entrebancs y la millor tendencia que un pot seguir es la de poguer prescindir del concepte que un té format en materies religioses y polítiques. La qüestió es guanyarse bé la vida; es per aixó que...

—¿Com s'entén? Ara potser seré jo qui no't coneixeré; tinc desitjos de que m'expliquis lo que t'ha

(1) A *El Fluvia*.

ocorregut. ¿Que ja no ets republicá?... ¡Home, home; ara sí que'm fas quedar parat!

—Ja veuras, prentho ab calma, perquè l'assumpte s'ho requereix. Escolta y calla y de tot aixó que ara parlem t'agrairé que, com a bon amic, no'n diguis res a ningú.

—Vols callar...

—*Bueno*; tu ja sabs que'l meu fondo ha sigut sempre republicá de pures conviccions...

—Aixó no ho dubto, perquè quan va tractarse d'anar a rebre an aquell pillet den Lerroux, que l'entusiasme que tots tenien era indescriptible, aquella munió de gent, aquells crits, aquella música y ¿sabs aquell crit que vares donar davant de l'iglesia de Sant Esteve de «¡abajo los clericales!», així, en castellá y tot? ¿Y d'allavors de l'Albó? ¡Ja no te'n recordes?

—Bé, home, bé; es que si no'm deixes explicar quedarem a les fosques.

—No t'entenc, noi, ni sé qui et pot entendre, doncs ja sé que has evolucionat (1), ja sé que fas escrits (o te'ls fan) a un periodiquet creat pera fomentar divisions (la feina d'*El Progreso*), que vol tenir aires de catalanista y dessota de la barretina hi porta boina; també sé que vas de braset ab els carlins y que has fet mitings a favor d'un diputat purament carlí y *solidari*, víctima també de l'evolució; també sé que fas comedia a la...

—¡Y tanta com ne faig de comedia! D'ensá de la Solidaritat, que ab l'excusa d'esser solidari he cambiat enterament de tot (ho he fet veure). Y es clar, per forsa he hagut de fer de cómic.

—No... vull dir que fas comedia an aquell rebost... a la «Lliga»...

—Bé, aquets són els que'm fan ballar, y ells ballen al só d'un FLUVIOL. ¡Maleitxiga!

—La veritat: mai m'haguera cregut que't deixessis pendre'l pél de semblant manera.

—Estas completament equivocat; ells m'han pres el pél y jo me l'he deixat pendre com una mona o com una mansa ovella, per així poguer pèndreli jo an ells, home. ¡Conveniencies de la vida!

—No t'entenc...

—Home, les conveniencies. ¡¡¡Faig de barber!!! Y ab ells sols ja visc.

—Adeu, doncs, ja't conec, herbeta, que't dius maraduix; adeu, máscara de tot l'any, moble de lloguer, cómic forsat; expressions a l'avi Cabiach y un petó an en Pipí.

AGULLA DE CAP

(1) Sistema *Deber*, per conveniencies.

(L'erra Rutxo) Angel Guinera

El Fluvíol.—¡Bufal que ni Menelich ni Marta vull servir

caso de la indignacion.

—Pro que fa aquest somatén?
 —Me malmeten la *parroquia!*
 —T'hi hauras de posar, Soler!
 —Disposa de *gotes boges*.

—Soler, tu no't vas trovar
 'ab les que a mi em claven ara.
 —A mi m'han ben retratát
 y m'han encertat la cara.

—No feu el burro que vaig armat
 per diusen quatre a tots plegats.
 Jo'l vaig fer forsa y vaig lograr
 no més a un home fe apedregar.

NOVA PLASSA DE... TOROS

Llec soc en l'arte *torero*,
pro ressenyo una *corrida*
molt alegre y divertida,
de molt *¡olé!* y molt *salero*.

Som al comensar l'any vuit,
bon successor de l'any set,
quin als olotins a duit
molta lluita y molt poc fret.

Pels carrers de la ciutat
apareixen *tontes* fulles
de sentit comú *despulls*,
que per tot s'han escampat.
Anuncien la gran festa
que's titula *nacional*;

siguent la premsa local
el lluitador de la festa.

Hi haurá *bondat* y *puresa*,
treball, *industria* y *progrés*,
culta, *fertilitat*, *belleza*,
llibertat, *costums*... res més.

Aquest es el gran cartell
que anuncia la gran diada
que *Revista*, ab drap vermell,
¡pobra! serà torejada.

Lidiadores de cartel
(jovenets, vells y barruts,
més que'ls toros de tossuts
que toregen ab rezel).

El més jove, primé *espasa*,
quin sobrenom es *Pipí*;
es més tonto que cap *asa*
y com de tal té'l *tapí*.

El segon ni nom no té;
ab molta llana al clatell
blandeix el ric drap vermell
baix el sobrenom de... *T*.

Banderillers: *Fontdara*,
el pobre vellet *Cabiach*,
el bunyoler *Rat-Penat*
y el gran higiènic *Fontclara*.

Y molts altres que toregen
sense en el cartell constá,
quins an el *toro* capegen
ab molta gracia. *¡Olé ya!*

Picadores: escolásticos,
jovenets estudiants,
quins ab sos membres elásticos
la pica tenen a mans.

Toros: són els de *Revista*,
alegres y espavilats,
y sense'ls banyots trencats
no'n perden a cap de vista.

Sis setmanes fa que dura
esa *Fiesta Nacional*.

¿Quan s'acabarà? *¡Asaúra!*
Quan sien a l'hospital
tots aquets pobres *maletes*
que en tant temps sols han lograt
deixarne'l bon capejat
ab més *brío* y ab més *tetas*.

Y *¡público!* Tot un poble
que vivia molt tranquil
y que li sab mal l'innoble
espectacle, barbre y vil.
Per espectacle tan barbre
nova plassa s'estrená,

progetanhi sombra l'arbre
de l'odi del cor humá:
l'arbre de l'hipocresia
ab sa bava alimentá
la plassa que's fundá un dia
anomonada *El Fluviá*.

PAU CHABICA

L'HOME DE LA BARRA

Hi havia un vell, caminador terrible, tan covard
que quan l'empaitaven de debó saltava més que una
pussa; corria de poble en poble, fent equilibris ab
una barra fenomenal que feia creure que era de ferro,
peró era construïda d'un *cartró-cuiro*, segons se sapi-
gué més tart. Així embaucava als desvagats dels
pobles y, acabats els equilibris, que consistien en anar-
sen d'un cantó a l'altre sense saber aont aturarse, ab
la barra dreta a la punta del nas (el nas li acabava en
punta y es rellava a voltes el bigotí, que semblava
que'l tingués—el nas—entre paréntesis), els hi con-
tava algunes rondalles, com la de *Dos pobles*, *Un di-
rector d'orquestra*, *Els antissolidaris*, *El forat del ta-
baco*, *L'home de la xeringa* y altres.

Peró un dia, uns atrevits jovenots d'un poble
n'hi volgueren jugar una. L'home vell arribá y dei-
xá la barra a la porta de l'hostal, no se sab si dels
Ossos o del Sol, però lo cert es que li cambiaren la
barra per una de veritable y ¡clar! al volguer anar a
fer els equilibris conegué la jugada, però fent un es-
fors de fluquesa, perquè no se li conegués la *trampa*,
aixecá com pogué la barra y al volguérsela posar
al nas li relliscá, li caigué aplanada al coll y sempre
més li quedá'l *coll-tort*; perxó encara avui, no po-
guent fer aquells equilibris, conta rondalles a qui vol
escoltarlo, però mai conta la den *Cabiach*, que es la
seva, la més sabrosa de l'equilibrista.

Ja us la contaré jo.

EL RONDALLAIRE

BON CONSELL, A FE DE DELL

Dos o tres peixos dels grossos
dels que's crien al *Fluviá*,
veient que'l *peiximinuti*
se ficava pels forats
més amagats de les roques,
pera buscarse'l menjar,
deixant an ells, respectables,
completament oblidats,
varen acordar cridarlos
pera formar societat.

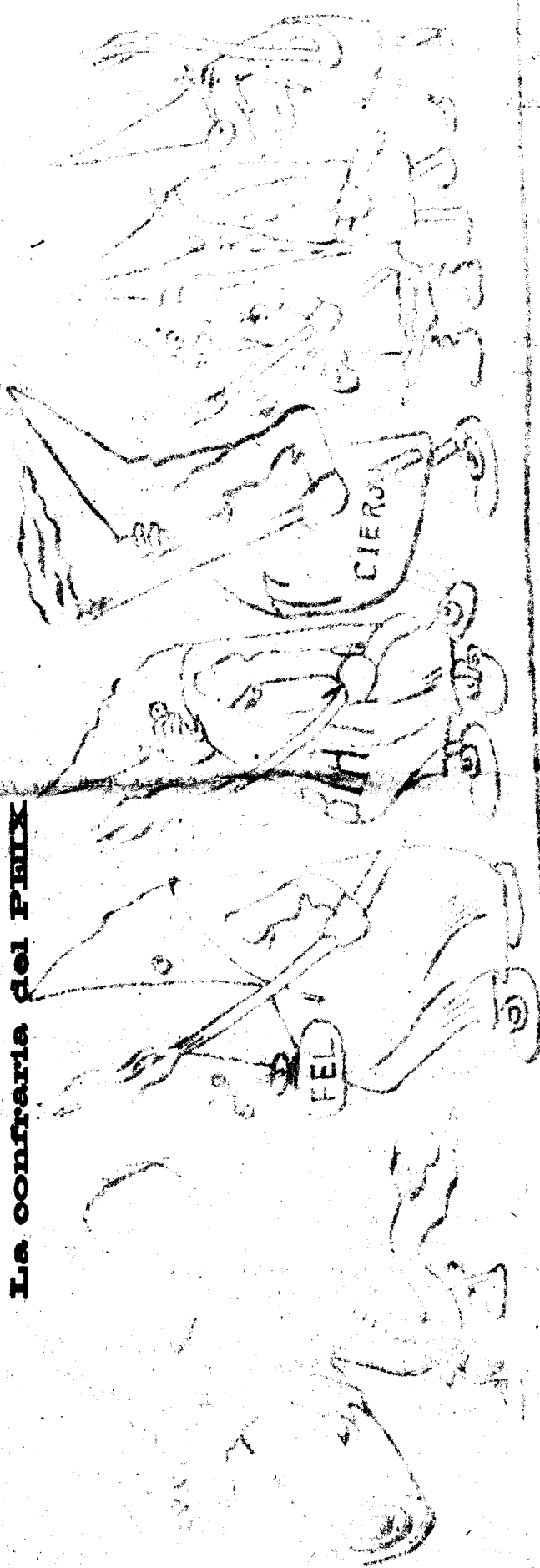
—Ara tots serem un grupo—
els digueren molt formals
—y sempre correrem junts:

Ens partirem el menjar
que hi ha en el fondo del riu;
a nosaltres, ja se sab,
ens tocará part més grossa,
puix també tenim més anys.
D'aquest modo lograrem
ser de tothom respectats
y d'aquest grupo vosaltres
anireu sempre al davant.—

Un cop van sé a fóra'ls joves
digueren els barbi-blancs:
—Són faltats d'experiencia;
aviat els pescaran.—

TIT.

La confraria del FIBIX

La confraria de... la ¡CARN!

← Bege i Brada

← Band i Wit

← Torren i Noko

AL FLUVIA

¡Quin fàstic fas ¡oh riu! tan ple de pestilencia
com rebull en ton sí, dipòsit infecal,
que sols a ton costat ja la fetor empesta
com si portessis dintre podrits molts animals!

¡Quin fàstic fa de véuret volgué doná aigüa clara
y que no més ne donguis tót el suc embassat
que escorren els femers, els llacs bruts y les basses,
totes les clavagueres, aigueres, reservats!

Y pena fa'l pensar que vares ser un dia,
ab ta corrent puríssima, d'un geni inspirador,
qui tot cantant al poble tes ribes recorria
y en feu de tu corrandes al só del fluviol.

Jo te detesto avui, que ja no vals la pena,
ni es digne d'estamparse enlloc ara'l teu nom;
ara ets l'inspirador de quatre poca-penes,
els Cabiachs y Bianyes, Pipís, neules, doctors.

PICÀ FORT

FLUVIOLADES

=A ca'la Gavia han determinat, pera'ls dies de *deseners*
y *desceneres*, llogar els balcons. No hi ha com el sub-arrendar
pera sortir barato'l *lloguer*.

=Diu *El Fluviá* que, com que ja *tira...* més que la *Revis-*
ta y encara'ls n'hi sobren... molts, els n'hi regalará un...

Un... tren... sobren... Senyor Tresserras: quan *un tiro*
d'animals d'un del seus carros se li posi malalt, vagi a ca'n
Fluviá que, com que'ls n'hi sobren, ni regalaran un... Vigili,
que no li resulti de *besties*.

= Diuem que s'han reunit
autònoms y lliga-cames;
veurem de tals amalgames
si en sortirá algun bullit.

=Cassat al vol:

Joan. ¿Sabs ab que s'assemblen els *benemérits en punt*
del *católico Deber* y del *fangós Fluviá*, ab els *santons* del
Marroc?

Pere. No.

Joan. En que eternament prediquen la *guerra santa*.

Auténtic.

=Se'ns prega que fem córrer la ven de que's necessiten
mestres bons, que sápiguen el catalá com se requereix, pera
ensenyar de llegir y escriure als redactors d'*El Deber* y *El*
Fluviá. Diu que se'ls pagará bé.

Ja ho saben, doncs,—y no badá;

no sieu tontos,—mestres, correu

a ca'n *Deber*—o a ca'n *Fluviá*

y lograreu

guanyar molts duros—els que voldreu

peró está clá

com que'n saben tan poc aquells *manos* de llegir y escriure,
si arribeu a sortir ab la vostra

ja patireu

y una medalla—mereixereu.

=Hem tingut ocasió de veure alguns pescadors—obriers,
com se suposa—que comensen a *matar* les festes a la vora
del *riu* ab la canya a la má y la paciència al canastró.

Ens creiem ab l'obligació de ferlos una advertencia, con-
siderant que será ben rebuda.

Enguany es fácil que *piquin*, perquè'ls *peixos* han au-
mentat; tal vegada'ls grossos—carregats d'experiencia—no's
deixaran agafar, per lo que cal que vigilin, puix no porten
altra intenció que la de trencar'hi la canya—per més que
nostres obrers no's deixaran burlar ab tanta facilitat.—Pro-
bablement sovintejerá l'agafada d'*esqué*—¡ai llástimica!—en
quin cas valdrá més que'l tornin a tirar al *riu*—¡pobrissons!
—perqué quan seran grossos, si continúen siguent tan ton-

tos, n'hi haurá més bell tip, poguent omplirse ¡la *paella* ab
menos *individuos*. Com que la *paella* es gran, naturalment,
ja n'hi podeu posar de menes de *peixos*, que ¡mai es p'ena!

CORRESPONDENCIA

Zaída.—No hi havia necessitat de la nota. Trencar el so-
bre y veure la lletra, vaig conéixer que no era del nostre se-
xe (¿senyoreta?), perquè's veu que ha après en qualsevulga
colegi d'Olot (dispensi de la franquesa), per l'ortografia y la
mala lletra.

F. S.—Si ho sapigués tot com jo, no'm diria aquestes co-
ses. Vosté ha sentit *fressa*, però no sab el torrent. Si vol-
guessim estampar lo que diuen, ni ab dos números extraor-
dinaris cada setmana'n podriem sortir. ¡Y són *reservats*!
Peró com que porten l'embossament, a tot arreu engeguen;
per cada *filtració* se senten. En T., perquè ho sábiga, diu
que tirem pedres a la lluna. No es aixó lo que vol dir; es
que ha sentit vent a la seva clepsa doctoral.

J. X.—Dispensi. Vosté escriu bé, però no n'hem de fer
res den Barnadas, ni si molts y molts, com diu, han entrat
a la *bandera* d'*El Fluviá*. No sé quina es aquesta bandera,
peró tingui per entés que nosaltres prescindim de tot, enca-
ra que no ho vulguin creure. Tant se'ns en dona de la *Revis-*
ta com d'*El Deber*—per no dir més noms ara.—Som com-
pletament independents de tothom y si'ns volem divertir, a
qui li xiulin que balli.

D. Just.—Vosté m'haurá de dispensar. Hi ha inconse-
qüencies que no les podem tolerar. Com en Cabiach se'n
troven pocs: desde *L'Olotí*, punxava a *El Deber*; desde
L'Olotí (revista), idem; desde *L'Olotí* (segona época), idem
de idem; desde *El Montanyench*, otro que tal; desde la
Revista Olotina, ho feia quan li deixaven fer, y ¿veu? ara
s'ha amagat darrera la *brutícia* que atacava. Aixó ja no es
inconseqüència: es un estat totalment denigrant de baixesa
per un home que... Vosté vágil estudiant desde que va esser
escolá de La Pinya fins avui quants capbussons ha anat
fent y quants papers ridicols li han fet fer. ¡Un veritable
arlequí!

D. Prudenci.—Si vosté fos el de *París*, li diria una altra
cosa. Ara no més li dic que qui es posa a explicar tan *teta*,
valdria més que anés a estudi. ¡Si vosté sabés que fins la
lletra no es d'ell! Quan no sab copiar lo que li porten es-
crit...! Però no'n parlem de burros; vosté lo que ha de fer es
no firmarse may més el nom d'aquell brétol.

Aigna Clara.—¿Qué vol que li digui? Els *sens versos*
s'assemblen massa an aquells famosos d'un concurs que
tothom sab y que fins en Caga-cera aprofita per en Fontclara.
Ja estan més bé que'ls d'*El Fluviá*, perquè ¡miri! ens diuen
incults, den Lerroux y altres porqueries, però ¡porqueria li-
teraria com l'última invenció den Font... etc., ¿sab?, etc., etc.

P. G.—Sobre lo que'm diu, es una desgracia de familia
com qualsevulga altra. Ja ha fet efecte lo de G. G. Sé de
cert que'l pobre inculpat ja no escriurá més... a la *novia*, que
reventará a... *Lletres* y que pera no pecar com en G. G., no's
fará frare. L'única cosa que no pot pair y perxo's retira a la
vida... que li donará la gana, es que un *benemeritus* (no sé
ab quants punts) hagi tractat de neules y altres coses, ab
tot el desvergonyiment de qualsevulga ase, an en Maragall
y a l'Alomar, que han assegurat que *Lletres* es una revista
que va molt bé (més que *La Regeneración*). A mi ells m'ho
havien dit. Però l'ase ha bramat y... no ha arribat a lloc.
Així es que... un altra cossa, mossén G. G.; aixó li dic a vos-
té, P. G.

A tots els redactors d'EL FLUVIOL.—¡Per deu, senyors
redactors: tinguin compassió dels caixistes, ¡Portin els ori-
ginals una mica llegibles! ¡Pensin que'l corretgir destorva
molt y la feina'ls puja a cavall! ¿Es així com ho volieu, im-
pressors?